

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424200788
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Linda Száraz
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4424200788.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky v konaní pred sudkyňou JUDr. Lindou Száraz, vo veci vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matka D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., F. XX, t.č. bytom G. H., E., I. XXX/X a otec B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., J. F. K. L., F. M. XX, o návrhu navrhovateľky: N. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., F. XX na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke: N. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., F. XX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. Matka: D. E., nar. XX.XX.XXXX je povinná platiť výživné na maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Otec: B. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť výživné na maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č.k. 8P/8/2024-29 zo dňa 09.02.2024, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka-stará matka maloletých detí zo strany otca sa návrhom podaným dňa 21.02.2024 domáha, aby maloleté deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že maloleté deti sa nachádzajú v jej domácnosti od 25.12.2023, kedy maloleté deti doniesla od matky z G. H.. Matka si deti mala prevziať dňa 02.01.2024, poslala však správu, že v škole majú predĺžené prázdniny a či by deti ešte nemohli ostať u starých rodičov. Matka sa dňa 12.01.2024 osobne stretla s navrhovateľkou a deťmi na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, kde bola konfrontovaná s mailom zo základnej školy v E., z ktorého vyplývalo, že škola nemala žiadne prázdniny. Matka sa priznala, že pre deti neprišla z finančných dôvodov. Počas pohovoru na úrade práce sa matka rozhodla, že deti nechá v starostlivosti

starej matky a po vybavení si ostatných náležitostí v Českej republike sa vráti späť na Slovensko. Matka sa deťmi rozlúčila na stanici v C. O. dňa 12.01.2024 a následne 15.01.2024 deťom napísala, že im bude posilať oblečenie. Od tej doby nemajú o matke žiadnu vedomosť. Otec maloletých detí s podaným návrhom súhlasí.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletých detí, správou zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, potvrdeniami o príjme, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

3. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával v neprítomnosti matky maloletých detí.

4. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu v plnom rozsahu. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplynulo, že starostlivosť maloletým deťom zabezpečuje od januára 2024, matka od toho času deti nekontaktuje. Ďalej uviedla, že ona s manželom žijú usporiadaným manželským životom, deti ich poslúchajú, v škole sa dobre učia. Na deti majú bežné výdavky. Styk matky s deťmi nežiadala upraviť, nakoľko ona matke v styku s deťmi brániť nebude, len deti sa s matkou nechcú stretnúť.

5. Otec na pojednávaní súhlasil s podaným návrhom.

6. Kolízna opatrovníčka navrhla na pojednávaní podanému návrhu vyhovieť.

7. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu č.k. 8P/111/2023 súd zistil, že matka sa návrhom zo dňa 19.07.2023 domáhala zverenia maloletých detí do svojej starostlivosti. Rozsudkom č.k. 8P/111/2023-103 zo dňa 23.02.2024 súd návrh matky zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.04.2024.

8. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/8/2024 súd zistil, že uznesením č.k. 8P/8/2024-29 zo dňa 09.02.2024 súd nariadeným neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke N. A., nar. XX.XX.XXXX s tým, že je povinná mal. deti zastupovať v bežných veciach pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.04.2024 a stalo sa vykonateľným dňa 02.04.2024.

9. Zo správy zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky súd mal preukázané, že navrhovateľka je starou matkou maloletých detí a má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Z vykonaného pohovoru s maloletými deťmi vyplynulo, že maloleté deti chcú naďalej zotrvať v starostlivosti navrhovateľky. Maloletý B. uviedol, že mama pila vodku a zbila ho varechou, nevie jej to odpustiť. Chce ostať u starých rodičov, ktorí sa o neho dobre starajú. Mal. C. uviedla, že mama jej v G. robila zle a nechce sa k nej vrátiť. Kolíznemu opatrovníkovi sa s matkou nepodarilo skontaktovať. Otec s podaným návrhom súhlasí z dôvodu, že toho času nevie maloletým deťom zabezpečiť starostlivosť, nakoľko je vo výkone trestu.

10. Z lekárskej správy všeobecného lekára P. P. zo dňa 15.05.2024 mal súd preukázané, že navrhovateľka je po fyzickej aj psychickej stránke spôsobilá starať sa o maloleté deti.

11. Z písomného vyjadrenia manžela navrhovateľky zo dňa 16.05.2024 mal súd preukázané, že tento súhlasí so zverením mal. detí do starostlivosti navrhovateľky-jeho manželky.

12. Z potvrdenia o príjme navrhovateľky mal súd preukázaný jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 04/2023-03/2024 vo výške 297,04 eur. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 10.05.2024 mal súd preukázané, že navrhovateľke boli v období 01/2023-06/2023 vyplatené nemocenské dávky spolu v sume 6763,90 eur.

13. Z vyjadrenia pediatra zo dňa 13.05.2024 mal súd preukázané, že maloleté deti k nej chodili v sprievode matky aj starej matky. Ostatná návšteva maloletého B. bola v jej ambulancii v 04/2024 v sprievode starej matky. Ostatná návšteva maloletej C. bola v jej ambulancii v 02.05.2024 v sprievode starej matky.

14. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 07.12.2023 mal súd preukázané, že manžel navrhovateľky je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 407,50 eur mesačne.

15. Z výpisu z registra trestov na navrhovateľku zo dňa 10.05.2024 mal súd preukázané, že nemá žiadny záznam.

16. Z pracovnej zmluvy uzavretej medzi zamestnávateľom a zamestnancom - navrhovateľkou zo dňa 01.05.2020 mal súd preukázané, že navrhovateľka má pracovný pomer dohodnutý na dobu neurčitú.

17. Podľa § 45 odsek 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade s o záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 odsek 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

20. Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 46 odsek 1, 2, 3 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom. Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti

jednému z manželov so súhlasom druhého manžela. Súhlas podľa odseku 2 nie je potreby, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

22. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

23. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

27. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, vykonané dokazovanie, ako aj výpovede účastníkov konania, súd dospel k záveru, že bude v prospech maloletých detí, keď budú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá má vytvorené všetky podmienky pre ich zdravý psychický a fyzický vývoj. Maloleté deti sú v jej starostlivosti nepretržite od januára 2024, odvtedy ich matka žiadnym spôsobom nekontaktovala ani žiadnym spôsobom sa nezaujímalá. Deti počas pohovoru uviedli, že sa u starých rodičov cítia dobre a nechcú odísť k matke. K navrhovateľke majú vytvorené pozitívne citové väzby. Čo sa týka matky, súd nateraz nemá preukázané jej bytové, osobné ani majetkové pomery. Čo sa týka otca, ten deťom nevie zabezpečiť starostlivosť, nakoľko je toho času vo výkone trestu. Z uvedených dôvodov súd sledujúc najlepší záujem maloletých detí vyhovel podanému návrhu a maloleté deti počnúc právoplatnosťou rozsudku zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá maloletým deťom zabezpečuje všestrannú starostlivosť. Zároveň rodičov zaviazal na platenie výživného na každé maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, bez ohľadu na ich príjem, pričom životné minimum činí od 01.07.2023 do 30.06.2024 122,77 eur mesačne a od 01.07.2024 125,11 eur mesačne podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Zároveň súd právoplatnosťou rozsudku zrušil uznesenie tunajšieho súdu č.k. 8P/8/2024-29 zo dňa 09.02.2024, nakoľko neodkladné opatrenie dočasného charakteru rozhodnutím súdu vo veci samej stratilo svoje opodstatnenie.

28. Podľa § 81 odsek 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie navrhovateľka, otec a kolízny opatrovník, ktorí sa tohto práva na pojednávaní dňa 19.07.2024 výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd. (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).

Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.